

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 12 grudnia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.40.2024.XX

Pani

XXXXX XXXXXXXXXXXXX

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy

Społecznej w Brudzeniu Dużym

ul. Jana Pawła II 2A

09-414 Brudzeń Duży

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2024 kontrolerzy Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, pani Xxxx XXXXXXXXXXX – starszy inspektor oraz pan XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX – starszy inspektor wojewódzki, pełniący funkcję przewodniczącego zespołu kontrolującego w okresie od 11 września 2024 r. do 25 września 2024 r. przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹ w zakresie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami. Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2022 r. do dnia kontroli, tj. do 11 września 2024 r.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

¹ ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.), zwana dalej ustawą

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie pomimo nieprawidłowości ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym w zakresie organizacji zadania, pozytywnie w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz pozytywnie pomimo uchybień w zakresie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego i jego wypłacania.

I. Organizacja zadania

W okresie objętym kontrolą Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym zarządzała Pani kierownik.

Obsługę finansowo-księgową ośrodka w okresie objętym kontrolą prowadziła pani XXXXX XXXXXXXXXX – główna księgowa.

W Regulaminie Organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym² w § 18 pkt 1 ppkt 3 wskazano, że w skład struktury ośrodka wchodzi Dział Świadczeń Rodzinnych. W dalszej części dokumentu w § 26 pkt I wymieniono zadania wynikające z ustawy, realizowane na wchodzącym w skład działu stanowisku ds. obsługi świadczeń rodzinnych. Tym samym jednostka spełniła wymóg określony w art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Poinformowała Pani pisemnie³, że zadania z zakresu świadczeń rodzinnych w okresie podlegającym kontroli realizowały:

- 1) Pani XXXXX XXXXXXXXXX – kierownik Ośrodka – od 2.05.2019 r.
- 2) Pani XXXXX XXXXX – starszy specjalista pracy socjalnej – od 2.05.2019 r.
- 3) Pani XXXXXXXXXX XXXXXXX – inspektor – od 1.07.2019 r.
- 4) Pani XXXXXXXXXX XXXXXXX – inspektor ds. obsługi świadczeń rodzinnych – od 11.05.2008 r. do 23.12.2022 r.

W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy Brudzeń Duży upoważnił Panią kierownik m.in. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.⁴ Upoważnienie o tej samej treści na pani wniosek

² Zarządzenie Nr 2/2014 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym z dnia 5 maja 2014 r. (ze zmianami)

³ Wykaz pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym realizujących zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych - XXXX.XXXX.XX.XXXX z 11.09.2024 r.

⁴ Zarządzenie Nr XX/XX Wójta Gminy Brudzeń Duży z dnia 2 maja 2019 r.

otrzymała pani XXXXXX XXXXXX zastępująca kierownika GOPS w Brudzeniu Dużym podczas jego nieobecności.⁵

Pani XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXX otrzymała od organu właściwego upoważnienie „do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych na terenie gminy Brudzeń Duży”⁶. W związku z tym, że w dokumentacji brakuje wniosku o wydanie ww. upoważnienia pisemnie poinformowała Pani, że „(...) do upoważnienia dla Pani XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXX z dnia 11.05.2008 r. tut. Ośrodek nie posiada kopii wniosku złożonego do organu właściwego dotyczącego wydania upoważnienia dla ww. osoby (...)”.⁷ W zakresie obowiązków pani X. XXXXXXXXXXX z 21.06.2019 r. wskazano obowiązek realizacji zadań wynikających z ustawy m.in. prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie świadczeń rodzinnych.⁸

Pani XXXXXXXXXXX XXXXXXX na wniosek Pani kierownik 17 stycznia 2023 r. została upoważniona do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych z wyłączeniem wydawania decyzji w tych sprawach.⁹ Zakres czynności podpisany 21.10.2021 r. z uwagi na zapis w części II. pkt 15 – „Sprawowanie zastępstwa w razie nieobecności pracownika ds. obsługi świadczeń rodzinnych” zobowiązywał XXXXXXXXXXX XXXXXXX do realizacji zadań wynikających z ustawy (pracownik ds. obsługi świadczeń rodzinnych pani XXXXXXXXXXX XXXXXXX według swojego zakresu czynności była zobowiązana m.in. do prowadzenia postępowania w zakresie świadczeń rodzinnych). Kolejny zakres czynności podpisany 2.01.2023 r. przez panią X. XXXXXXX wprost nakładał obowiązek wykonywania zadań wynikających z ustawy, w tym prowadzenia postępowania w zakresie świadczeń rodzinnych.

Wobec powyższego, pani XXXXXXXXXXX XXXXXXX do 16.01.2023 r. realizowała zadania określone w ustawie bez upoważnienia, o którym mowa w art. 20 ust. 3 ustawy.

II. Prawidłowość postępowania w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Kierownik ośrodka oświadczyła pisemnie¹⁰, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym w okresie od 1 lipca 2022 r. do 11 września 2024 r. na podstawie 9 decyzji

⁵ Zarządzenie nr X/XXXX Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym z dnia X xxxx XXXX r.

⁶ Upoważnienie z 11.05.2008 r.

⁷ Oświadczenie kierownika GOPS w Brudzeniu Dużym z 11.09.2024 r.

⁸ Zakres czynności p. XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXX podpisany 21.06.20219 r.

⁹ Zarządzenie Nr XXX/XXXX Wójta Gminy Brudzeń Duży z dnia XX xxxxxxxx XXXX r.

¹⁰ Oświadczenie XXXX.XX.XX.XXXX z 11.09.2024 r.

Wojewody Mazowieckiego wyegzekwował nienależnie pobrane świadczenia rodzinne na łączną kwotę należności głównej 6338,44 zł wraz z odsetkami w wysokości 1908,94 zł.

We wszystkich przypadkach organ stosował się do „Zasad współpracy organów właściwych i Wojewody Mazowieckiego w sprawach dotyczących nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w związku z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego”. Informacje o odzyskanych kwotach nienależnie pobranych świadczeń przekazywano do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego za pomocą ePUAP. Przekazanie informacji, gdzie podawano nr decyzji, datę i kwotę wpłaty w podziale na kwotę główną i odsetki oraz załączano dowód wpłaty, odbywało się maksymalnie w ciągu 7 dni od dnia wpłaty. Odzyskane środki zwracano na rachunek MUW odrębnym przelewem, do którego załączano specyfikację przelewu zgodną ze wzorem określonym ww. zasadach.

Poza tym poinformowała Pani, że w okresie objętym kontrolą przekazano do wojewody jeden wniosek¹¹ w celu ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Wnioskodawczyni poinformowała w części 3. wniosku, że ojciec dziecka przebywa za granicą. Informacje pochodzące z wniosku i załączników niezwłocznie przekazano za pośrednictwem platformy Empatia. Organ stosował się do wytycznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego dotyczących zasad elektronicznej wymiany dokumentów. Dokumentacja była przekazywana wojewodzie wyłącznie elektronicznie.

III. Prawidłowość ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego i jego wypłacania

Kierownik ośrodka poinformowała pisemnie¹², że w okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym na okres zasiłkowy 2022/2023 wpłynęło 119 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego (wyłącznie w formie papierowej), z czego rozpatrzono 117 wniosków. Jeden wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, ponieważ wnioskodawca pomimo prawidłowo odebranego wezwania do dostarczenia brakujących dokumentów niezbędnych do prawidłowego rozpatrzenia wniosku nie dostarczył ich w wyznaczonym terminie. Drugi zaś wniosek został przekazany do wojewody celem rozpatrzenia w ramach koordynacji systemów

¹¹ Wniosek Nr XXX/XXXX z X.XX.XXXX r.

¹² Informacja GOPS.8010.02.2024 z 11.09.2024 r. - Zestawienie ilości wniosków i decyzji w sprawach o przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego w okresie od 1 lipca 2022 do dnia kontroli, tj. 11 września 2024 r.

na podstawie art. 5 ust. 3a – 3d, tj. z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” – 4 sprawy¹⁴, odmówiono prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego – 2 sprawy¹⁵, zmieniono decyzje przyznające¹⁶ – 8 spraw, uchylono decyzje przyznające prawo do świadczeń – 2 sprawy¹⁷, orzeczono o nienależnie pobranych zasiłkach rodzinnych oraz dodatkach do zasiłków rodzinnych – 2 sprawy¹⁸.

Kontroli poddano dokumentację zawartą w 30 aktach spraw wszczętych na podstawie wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego zakończonych wydaniem decyzji, w których w 24 przypadkach przyznano prawo do zasiłku rodzinnego w pełnej wysokości, w 4 przypadkach świadczenie przyznano w wysokości z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” oraz w 2 przypadkach odmówiono prawa do świadczenia ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego. Kontrolą objęto również 2 sprawy, w których na wniosek strony uchylono decyzje w sprawie przyznania prawa do zasiłku rodzinnego.

Poddane kontroli wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego we wszystkich 30 przypadkach złożono w formie papierowej. Dokumenty były opatrzone pieczęcią organu i podpisem osoby przyjmującej wnioski oraz datą wpływu i numerem dziennika korespondencji. We wnioskach znajdowały się, spełniające wymogi określone w art. 23 ust. 3 ustawy, informacje o osobie składającej wnioski i o dzieciach pozostających na jej utrzymaniu. Do wniosków w zależności odpowiednio do sprawy załączono dokumenty, o których mowa w art. 23 ust. 4 ustawy, zaświadczenia lub oświadczenia oraz inne dokumenty dotyczące osiągniętych dochodów: oświadczenia o wysokości innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem od osób fizycznych dotyczące członków rodziny, zaświadczenia komornika o wyegzekwowanych i przekazanych wnioskodawcy alimentach bądź zaświadczenie o bezskuteczności egzekucji alimentów, oświadczenia o wielkości gospodarstwa rolnego, zaświadczenia pracodawców o dochodach, kserokopie umów o pracę, kserokopie umów zlecenia, zaświadczenie o wysokości wypłaconego stypendium, kserokopie informacji o przychodach oraz dochodach i pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-11, kserokopie świadectw pracy i zaświadczeń o zatrudnieniu, kserokopie decyzji ws. ustalenia

¹⁴ Decyzje: xxxxxx/xx/xx/xxxx z x.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

¹⁵ Decyzje: xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

¹⁶ Decyzje: xxxxxx/xx/xx/xxxx z x.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z x.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z x.xx.xxxx r.

¹⁷ Decyzje: xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

¹⁸ Decyzje: xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

podatku rolnego, kserokopie świadectw pracy, kserokopie decyzji ZUS w sprawie wysokości renty, kserokopie decyzji i zaświadczeń z PUP. Poza tym do wniosku załączano również inne niezbędne dowody do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, w tym kserokopie prawomocnych orzeczeń sądów dot. alimentów oraz kserokopie orzeczeń o niepełnosprawności. Oświadczenia i pouczenia zawarte we wnioskach oraz oświadczenia dołączone do wniosków były podpisane przez wnioskodawców.

We wszystkich przypadkach podstawą obliczenia dochodu były dochody członków rodziny osiągnięte w roku bazowym wykazane w załączonych dokumentach bądź uzyskane za pomocą systemów teleinformatycznych. W poddanych kontroli 28 sprawach, w których przyznano prawo do zasiłku rodzinnego i/lub dodatków do zasiłku rodzinnego organ w 4 przypadkach¹⁹ wezwał wnioskodawców na podstawie art. 24a ust. 1 i 2 ustawy do uzupełnienia lub poprawienia nieprawidłowo uzupełnionego lub wypełnionego wniosku. We wszystkich 4 przypadkach wnioskodawcy zastosowali się do wezwania i uzupełnili bądź poprawili złożony wniosek. W przypadkach, w których nastąpiła zmiana w sytuacji rodzinnej wnioskodawcy w toku realizacji decyzji przyznającej, dołączono odpowiednią dokumentację.

Przed wydaniem decyzji o ustaleniu prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, bądź decyzji o uchyleniu takiego prawa, dokonano samodzielnej weryfikacji informacji zawartych we wniosku w systemach: PESEL, EKSMOoN, MEN, CBB, ZUS, CWU, Aplikacji Centralnej Rynku Pracy, CEIDG oraz Rejestrze Straży Granicznej o czym świadczą załączone do akt spraw wydruki.

W przypadku wniosków na nowy okres zasiłkowy składanych w okresie od 1 lipca do 31 grudnia rozstrzygnięcia w sprawach o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego wydano w terminach, o których mowa w art. 26 ust. 3-4a. W przypadku spraw wszczętych na podstawie wniosków składanych od 1 stycznia do 30 czerwca decyzje wydano w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty złożenia wniosku.

Organ przyznał prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków jednemu z rodziców dzieci, którzy w 25 przypadkach byli obywatelami Polski a w pozostałych 3 przypadkach obywatelami Ukrainy. W 24 przypadkach dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kryterium dochodowego w wysokości 674 zł lub 764 zł, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności. W 4 przypadkach świadczenie przyznano z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” gdyż dochód przekraczał kryterium dochodowe o kwotę, o której mowa w art. 5 ust. 3 ustawy.

¹⁹ Sprawy zakończone wydaniem decyzji xxxxxxxx/xx/xx/xxxx z x.xx.xxxx r., xxxxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

W 2 przypadkach, w których odmówiono prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego organ uwzględnił w przeliczeniu dochodów zastosowanie mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

W 30 poddanych kontroli przypadkach, w których przyznano prawo lub odmówiono prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego prawidłowo obliczono dochód na osobę w rodzinie.

W 24 przypadkach, w których przyznano zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego w pełnej wysokości miesięczną wysokość świadczeń określono w kwotach wskazanych w § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. poz. 1481). Wskazana w decyzjach miesięczna wysokość zasiłków rodzinnych była uzależniona od wieku dzieci i była zgodna z unormowaniami zawartymi w art. 6 ust. 2 ustawy.

W pozostałych 4 przypadkach, gdzie przyznano świadczenia w niepełnej wysokości w decyzjach zawarto precyzyjne wyliczenie kryterium dochodowego oraz wyliczenie wysokości przysługujących świadczeń według zasad określonych w art. 5 ust. 3-3c ustawy. Do wyliczenia wysokości świadczeń przysługujących w niepełnej wysokości przyjęto kwoty zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego wymienione ww. rozporządzeniu. W orzeczeniu decyzji podano informacje o pełnych kwotach świadczeń oraz o przysługującej miesięcznej kwocie świadczeń wypłaty w ramach mechanizmu zł za zł.

Na 28 poddane kontroli sprawy w 21 przypadkach świadczenia przyznano na cały okres zasiłkowy. Natomiast w pozostałych decyzjach orzeczono o przyznaniu świadczeń na okres krótszy, w tym w 4 przypadkach od miesiąca złożenia wniosku do końca okresu zasiłkowego, w 2 przypadkach od początku okresu zasiłkowego do końca miesiąca, w którym upływał termin legalnego pobytu obywateli Ukrainy w Polsce, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz w 1 przypadku od początku okresu zasiłkowego do miesiąca, w którym zaczęło obowiązywać niższe kryterium dochodowe w związku z końcem ważności orzeczenia o niepełnosprawności dziecka.

W 2 przypadkach, w decyzjach przyznających dla obywateli Ukrainy nieprawidłowo ustalono termin końcowy okresu na jaki przyznano prawo do świadczeń. W obu przypadkach prawo do świadczeń przyznano do końca miesiąca, w którym upływał termin legalnego pobytu obywateli Ukrainy w Polsce wskazany w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy

obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W pierwszym²⁰ przypadku, w którym termin legalnego pobytu obywatela Ukrainy upływał 24.08.2023 r. świadczenia przyznano do 31.08.2023 r. W drugim²¹ przypadku termin legalnego pobytu upływał 4.03.2024 r., a świadczenia przyznano do 31.03.2024 r. W tych przypadkach organ powinien przyznać świadczenie wskazując, że prawo do świadczeń przysługuje do dnia legalnego pobytu w Polsce.

W 2 przypadkach skrócono okres, na jaki przyznano świadczenia wydając decyzje uchylające w związku ze złożonym przez stronę wnioskiem i rezygnacją z prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego.

Kontroli poddano także 8 decyzji, w których zmieniono okres na jaki przyznano świadczenia. W 6 przypadkach zmiana dotyczyła okresu na jaki przyznano dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, w tym w 2 przypadkach²² na podstawie art. 15h ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²³, w 3 przypadkach²⁴ na podstawie art. 23 pkt 3 i art. 26 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw²⁵ oraz w 1 przypadku²⁶ na podstawie art. 1 i art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności²⁷. W pozostałych 2 przypadkach²⁸ po weryfikacji w Rejestrze Straży Granicznej zmieniono decyzje w zakresie okresu na jaki przyznano zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego na podstawie art. 2 ust. 1 i art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa²⁹.

W 1 przypadku³⁰ w decyzji zmieniającej orzeczono o zmianie decyzji przyznającej zawierając zapis: „(...) przyznać dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka (...) na okres od 1.06.2023 r. do upływu 60 dnia od odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego

²⁰ Decyzja xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

²¹ Decyzja xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

²² Decyzje: xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

²³ Dz. U z 2024 r. poz.340 ze zm.

²⁴ Decyzje: xxx/xx/xx/xxxx z x.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

²⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 852

²⁶ Decyzja xxxxxx/xx/xx/xxxx z x.xx.xxxx r.

²⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 2768

²⁸ Decyzje xxxxxx/xx/xx/xxxx z x.xx.xxxx r., xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

²⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 167

³⁰ Decyzja xxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

orzeczenia o niepełnosprawności i nie dłużej niż do 31.10.2023 r.” Użycie w kontekście ww. dodatku sformułowania „przyznać (...) na okres od (...)” jest nieprawidłowe, gdyż w ten sposób wyeliminowano wcześniejszy okres przyznania dodatku. W związku z tym organ zamiast przyznać dodatek powinien orzec o przedłużeniu prawa do dodatku do końca okresu zasiłkowego.

W poddanych kontroli decyzjach orzeczono o ustaleniu prawa i o okresach na jaki przyznano prawo do następujących dodatków do zasiłku rodzinnego:

- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego jako świadczenie wypłacane jednorazowo na każde dziecko rozpoczynające naukę – 23 decyzje,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania i z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły przez okres pobierania nauki w szkole od września do czerwca następnego roku kalendarzowego, w tym nie dłużej niż do końca miesiąca, w którym kończył się legalny pobyt obywatela Ukrainy na terytorium RP – 7 decyzji,
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka na okres jaki przyznano zasiłek rodzinny – 1 decyzja,
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na okres jaki przyznano zasiłek rodzinny, w tym nie dłużej niż do końca miesiąca, w którym kończył się legalny pobyt obywatela Ukrainy na terytorium RP – 9 decyzji,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego na okres na jaki przyznano zasiłek rodzinny, nie dłużej jednak niż do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa ważność orzeczenia – 6 decyzji.

We wszystkich przypadkach spełnione zostały określone w ustawie przesłanki do przyznania prawa do zasiłku oraz ww. dodatków do zasiłku rodzinnego.

Poddane kontroli decyzje administracyjne zawierały następujące elementy, o których mowa w art. 107 § 1 k.p.a.: oznaczenie organu administracji publicznej, tj. Wójta Gminy Brudzeń Duży, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, a także podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji.

We wszystkich poddanych kontroli przypadkach decyzje podpisała Pani kierownik, tj. osoba upoważniona do wydawania decyzji.

We wszystkich decyzjach przyznających prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami pouczano osoby uprawnione o obowiązku niezwłocznego powiadomienia organu wypłacającego świadczenia o wszystkich zmianach mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych i poinformowano, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi wraz z ustawowymi odsetkami.

W decyzjach o odmowie przyznania prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego³¹ niezasadnie pouczano o obowiązku informowania organu o wszelkich zmianach mających wpływ na prawo do świadczeń oraz o obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami. Pouczenie w decyzjach w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu³² także zawierało niewłaściwe informacje: o obowiązku informowania organu o wszelkich zmianach w sytuacji w rodzinie, o obowiązku udzielania wyjaśnień co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń oraz o konsekwencjach w postaci wstrzymania wypłaty świadczeń w przypadku odmowy udzielenia wyjaśnień. Pouczenia te wprowadzały w błąd odbiorców decyzji.

2 poddane kontroli decyzje w sprawie ustalenia i zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wydano – w pierwszym przypadku z powodu rezygnacji z nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w drugim przypadku z powodu uzyskania dochodu i przekroczenia kryterium dochodowego. W podstawie prawnej ww. decyzji przywołano art. 30 ust. 2b ustawy. Poza tym w orzeczeniu tych decyzji zobowiązano stronę do zwrotu głównej kwoty nienależnie pobranych świadczeń i wskazano, że podlega ona zwrotowi wraz z odsetkami za opóźnienie naliczanymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczenia do dnia spłaty. W obu przypadkach poinformowano strony, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Wszystkie decyzje doręczono zgodnie z wymogami określonymi w art. 46 § 1 k.p.a.

We wszystkich poddanych kontroli decyzjach przyznających prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami wskazano, że wypłata będzie odbywać się w okresach miesięcznych, co jest zgodne z art. 26 ust. 1 ustawy.

Analiza poddanych kontroli list wypłat świadczeń rodzinnych wskazuje, że wypłaty odbywały się w sposób i terminach oraz kwotach ustalonych w decyzjach administracyjnych.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

³¹ Decyzje: xxxxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

³² Decyzje: xxxxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r., xxxxxxxx/xx/xx/xxxx z xx.xx.xxxx r.

1. Realizowanie zadań określonych w ustawie bez upoważnienia, o którym mowa w art. 20 ust. 3 ustawy przez panią XXXXXXXXX XXXXXXXX do 16.01.2023 r.
2. Nieprawidłowe przyznanie prawa do świadczeń rodzinnych do końca miesiąca, w którym upływał termin legalnego pobytu obywateli Ukrainy w Polsce wskazany w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, zamiast do dnia, w którym kończył się legalny pobyt na terenie RP.
3. Zamieszczanie w pouczeniu decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego oraz w pouczeniu decyzji o ustaleniu nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrocie, zbędnych i wprowadzających w błąd wnioskodawcę informacji.
4. Przyznanie w decyzji zmieniającej prawa do dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka zamiast przedłużenia tego prawa na mocy ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Poprzez nieprawidłowe sformułowanie rozstrzygnięcia wyeliminowanie wcześniejszego okresu przyznania dodatku.

Za nieprawidłowości stwierdzone w zakresie upoważnień odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Brudzeń Duży, natomiast za powierzenie realizacji kontrolowanych zadań pracownikowi nieposiadającemu upoważnienia odpowiedzialność ponosi Pani kierownik. Za uchybienia stwierdzone w pozostałym zakresie odpowiedzialność ponosi Pani kierownik oraz pracownicy realizujący zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią kierownik do:

1. Zapewnienia realizacji świadczeń rodzinnych wyłącznie przez osoby posiadające upoważnienie udzielone na Pani pisemny wniosek przez Wójta Gminy Brudzeń Duży, stosownie do art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
2. Stosowania się do unormowań zawartych w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i przyznawania prawa do świadczeń rodzinnych do dnia, w którym upływa termin legalnego pobytu obywateli Ukrainy na terytorium RP.
3. Zamieszczania w pouczeniach do decyzji wyłącznie informacji mających znaczenie dla przedmiotowego rozstrzygnięcia.

4. W przypadku zaistnienia zmian w indywidualnej sytuacji wnioskodawcy, które mają wpływ na okres przyznania świadczeń rodzinnych orzeczoną pierwotną decyzją przyznającą, dokonywania zmiany decyzji, również w zakresie przedłużenia prawa do świadczeń.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

XXXXXXXX XXXXXX
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Společnej

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan XXXXXX XXXXXX – Wójt Gminy Brudzeń Duży